

Lettera Magica ukazała się na polskim rynku w 2005 r. staraniem wydawnictwa Polski Drukarz, które jest jednocześnie wydawcą branżowego czasopisma „Świat Druku”. Inspiracją do wydania tej książki stały się wykłady wygłaszane przez autora publikacji – Krzysztofa Tyczkowskiego. Jest on jednym z wybitniejszych grafików projektantów specjalizujących się w projektowaniu książek, katalogów, znaków graficznych i czasopism. Jest także autorem ponad 20 artykułów na temat projektowania graficznego oraz blisko 100 plakatów – znaczna część jego prac projektowych powstała na zamówienie instytucji związanych ze sztuką i działalnością kulturalną. Ponadto Tyczkowski jest laureatem wielu prestiżowych nagród. Otrzymał m.in. I nagrodę za logo dla Warszawskiego Festiwalu Filmowego w 1991 r., a w 2000 r. Złoty Ekslibris Książnicy Miejskiej w Łodzi za projekt książki Doroty Berbelskiej *Księży Młyn* (Łódź 1998). Od lat wykłada zagadnienia związane z projektowaniem graficznym, współpracując z wieloma łódzkimi uczelniami. Od 2004 r. związany jest z Wyższą Szkołą Sztuki i Projektowania². W ostatnich latach obok tradycyjnej typografii w kręgu jego zainteresowań znalazły się również zagadnienia związane ze współczesnymi technikami projektowania i grafiki multimedialnej.

Seria prelekcji wygłaszanych dla studentów stała się podstawą dla pub-

² Krzysztof Tyczkowski – życiorys [on-line]. Krzysztof Tyczkowski – Portfolio [dostęp 30 września 2008]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.tyczkowski.art.pl/zyciorys.htm>.

Krzysztof Tyczkowski: *Lettera Magica*, Łódź: Polski Drukarz 2005, 115 s.: il., faks., fot. rys. ISBN 83-921978-0-1

likowanych w latach 2000–2003 na łamach „Świata Druku” artykułów pod wspólnym tytułem *Lettera Magica* poświęconych podstawowym informacjom z dziedziny projektowania typograficznego, które następnie zostały zebrane w jedno wydawnictwo książkowe pod tym samym tytułem.

Lettera Magica stanowi rodzaj podręcznika. W założeniu autora miała to być publikacja przeznaczona dla tych wszystkich, którzy zajmują się projektowaniem typograficznym, niezależnie od tego, czy są to profesjonalści, czy amatorzy sztuki typograficznej, głównym zaś celem autora miało być „zaznajomienie czytelnika z tajemnicami rzemiosła projektowego”³. Jednakże informacje zawarte w tej publikacji jak i jej język wskazują na poradnikowy charakter dzieła i przeznaczenie raczej dla początkujących grafików projektantów oraz osób, które dopiero zamierzają zgłębiać zasady opracowania graficznego publikacji różnego typu. *Lettera Magica* napisana jest bardzo prostym i zrozumiałym językiem, daleka od ściśle naukowych

³ *Lettera Magica* – przewodnik po sztuce typografii. Świat Druku [on-line] 2005, [maj] [dostęp 30 września 2008]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.swiatdruku.com.pl/article/archive/146/0>.

wywodów dotyczących problematyki projektowania graficznego. Całość obejmuje 17 krótkich rozdziałów poświęconych kolejnym etapom przygotowania książki, poczynając od wyjaśnienia podstawowych pojęć z zakresu omawianej dziedziny, poprzez kroje i klasyfikację pism, przedstawienie relacji i zależności występujących pomiędzy tekstem drukowanym a warstwą graficzną danej publikacji, aż do makiety książki i jej okładki. *Lettera Magica* porusza także takie zagadnienia, jak np. format papieru, porządek projektu, czytelność tekstu, wymienia podstawowe elementy decydujące o całościowym charakterze projektu (stopień pisma, interlinia, szerokość i rodzaj składu) czy wreszcie podaje wskazówki na temat zestawienia kilku krojów pism w jednej publikacji. Publikację wzbogacono bogatym materiałem ilustracyjnym pokazującym zasady projektowania na konkretnych przykładach. Autor uwzględnia także najczęściej występujące błędy, dając w ten sposób wskazówki niezbędne do przygotowania poprawnego projektu książki.

Lettera Magica obejmuje jednak tylko podstawowe informacje z tej dziedziny. Szerzej zagadnienie typografii zostało omówione w publikacjach zagranicznych, których tłumaczenia pojawiły się na polskim rynku wydawniczym w ciągu ostatnich lat. Są to *Kompletny przewodnik po typografii*⁴ oraz najnowsza publikacja – *Typogra-*

fia autorstwa G. Ambrose'a i P. Harriisa Wydawnictwa PWN⁵. Dzieła te stanowią obszerne wprowadzenie w teorię i praktykę typografii zarówno jako dziedziny naukowej, jak i umiejętności praktycznej. Zawierają bogaty materiał ilustracyjny i dość szczegółowo wyjaśniają zasady typografii i jej stosowania w publikacjach drukowanych i elektronicznych.

Omawianą pozycję, z racji jej prostego języka i sposobu ujęcia, zaliczyć można raczej do literatury popularnonaukowej. Zawiera ona wiele interesujących i ważnych informacji popartych ciekawymi przykładami oraz materiałem ilustracyjnym i może stanowić swoisty przewodnik opracowania typograficznego różnych typów publikacji dla początkujących w zawodzie grafika projektanta. Jasność i zwięzłość przekazu powoduje, że dzieło to może stanowić przyjemną lekturę dla wszystkich zainteresowanych problematyką projektowania typograficznego oraz nowoczesnymi narzędziami i technikami składu tekstu.

Żaneta Dera

doktorantka na Wydziale Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

⁵ G. Ambrose, P. Harris, *Typografia*, Warszawa 2008.

⁴ J. Felici, *Kompletny przewodnik po typografii. Zasady doskonałego składania tekstu*, Gdańsk cop. 2006.